

3133-aa 45

Londyn, 11 marca 1920.

NK

Raport polityczny A 29

O d p i s .

24689/D.4936.11/11/11/11
20/3 1920

T A J N E !

Sprawy pokoju z bolszewikami. 8 marca Prezydent Ministrów rumuńskich p. Vaida Voerved wyraził życzenie widzenia się ze mną, na skutek czego w tymże dniu odbyłem z nim dłuższą konferencję. P. Vaida Voerved oświadczył mi, że do tychczas nie mu wiadomo jakoby rządy polski i rumuński działały wspólnie w sprawie pokoju z bolszewikami. Wobec postawy aliantów, którzy pchają tak samo Rumunję, jak i Polskę do pokoju, p. Vaida Voerved uważa za konieczne bliskie porozumienie. Francja i Anglja, których prosił p. Vaida Voerved o gościnę dla pertraktacji pokojowych z bolszewikami, odmówiły mu tej gościny. Włochy jeszcze odpowiedzi nie dały, ale p. V. V. uważa, że najstosowniejsze miejsce dla pertraktacji pokojowych byłaby Warszawa. Prosił mnie o zwrócenie się telegraficzne do rządu polskiego o zgodę, po uzyskaniu której Rumunja zreaguje odpowiedź Sowjetom. Gdyby bolszewicy nie zgodzili się na konferencję w Warszawie, p. Vaida Voerved zapytuje, czy Kopenhaga dogadzałaby rządowi polskiemu. Prosi jednak zarazie nie wspominać o Kopenhadze, gdyż bolszewicy napewno odmówią Warszawę, jeżeli się dowiedzą, że mają alternatywę Kopenhagi. P. Vaida Voerved mówił z wielkim zrozumieniem o naszych granicach wschodnich, podnosił znaczenie zarówno dla Polski, jak i dla Rumunji utworzenia niepodległej Ukrainy pod protektoratem Polski. Optymizm p. Vaida Voerved, który sądzi, że taki projekt, osłabiający nazawsze Rosję, może być życzliwie przyjęty przez rządy aljanckie, wyda mi się przesadny i obawiałbym się eksperymentu przedstawienia tej sprawy aliantom przed stworzeniem faktu dokonanego. P. Vaida Voerved idzie dalej niż rząd polski w projekcie rozczłonkowania Rosji, gdyż rozumie przez Ukrainę nie tylko prawy brzeg Dniepru, ale całe południe Rosji. Uderzyła mnie też wielka jasność sądu co do polityki czesko-słowackiej i zrozumienie, że trudności nasze w sprawie Galicji wschodniej w wysokim stopniu zawdzięczamy intrygom czeskim, których panslawistyczna polityka dąży do odcięcia z jednej strony Polski od Rumunji, a z drugiej do wytworzenia kurytarza, łączącego południe Rosji z Czechami. Przy tej sposobności p. V. V. wspomnił mi o żądaniu Węgier odstąpienia im przez Czecho-Słowację Marmaros Szigetu, co Rumunja uważa za konieczne dla zabezpieczenia granicy polsko-rumuńskiej. P. Vaida Voerved, przytaczając argumenty, których używał w dyskusji z Czechami, mówił że Rumunja jest w stanie przeprowadzić bardzo doniosłą agitację, która więcej trudności przysporzy Czechom, niż się mogą spodziewać korzyści z posiadania klinu Marmaros.

RODZKI
INSTITUTE
ARCHIVES
New York

68

Sziget'skiego, zamieszkałego przez obcoplemienną ludność. P. Vaida Voeved
bardzo mocno nalegał na rychłą odpowiedź rządu polskiego w sprawie kon-
ferencji warszawskiej.

Agitacja anty-polska ekstremistów angielskich. Poselstwo tutejsze w os-
tatnich czasach otrzymało listy od organizacji probolszewickiej, należącej
do skrajnej Labour, noszącej nazwę "Hands off Russia Committee". Listy te w
grubijanski sposób napadają na Polskę za rzekome imperjalistyczne dąże-
nia i grożą użyciem wpływów całego Labour przeciw Polsce w razie, gdybyśmy
nie zawarli natychmiast pokoju z bolszewikami i gdybyśmy dalej prowadzili
zaczepną ~~wojenną~~ akcję wojenną lub stawiali Sowjetom wygórowane wymagania.
Zapowiadają też przeprowadzenie w całej Anglii propagandy w tym sensie.
Rzeczywiście otrzymaliśmy też już dwie jednobrzmiące uchwały lokalnych
zebrań Trade-Unionów, wyrażające takie same żądania. Ciekawe jest, że Ambasada
francuska także otrzymuje z tego samego źródła grożące akcją przeciw wszelkim
porozumieniom franko-angielskim, o ileby Francja popierała ambitne zamiary
rządu polskiego. Tę ostatnią wiadomość proszę uważać za ściśle poufną! Oczy-
wista rzecz, na tego rodzaju pogroźki i odezwy, Poselstwo reagować nie będzie
i mam zaszczyt prosić zbyt wagi doń nie przywiązywać, gdyż przedstawiają one
tylko opinię skrajną, której wpływ w tej chwili maleje. Z umiarkowanymi człon-
kami Labour Party będę miał w tych dniach spotkanie, z którego skorzystam, aby
przeciwdziałać tej agitacji.

W związku ze stanowiskiem Labour ~~wyrażania~~ się projekt w kręgach lewicowych
wysłania do Polski Misji Labour Party do naszych stronnictw lewicowych,
mającej pozory wizyty, a w rzeczywistości w celu obznajomienia się z położe-
niem spraw polsko-rosyjskich. O ileby udało się skierować do Polski umiarkowa-
nych ludzi i zapewnić sobie, że będą w kontakcie z narodowo myślącymi lewi-
cowcami naszymi, np. P.P.S. posłowie Daszyński, Moraczewski, sądzę, że należałoby
zachęcać do takiej wycieczki. Proszę M.S.Z. o instrukcje telegraficzne w tym
względzie.

Konferencja pokojowa. Dowiedziałem się ściśle poufnie, że Nitti wszelkimi sposo-
bami starał się wywierać nacisk na Konferencję w kierunku uznania rządu So-
wjetów. Akcja ta tłumaczy się wewnętrznymi sprawami włoskimi. Rzekomo pod
wpływem Watykanu jest możliwość porozumienia Katolików z Socjalistami w Par-
lamencie włoskim. Taka większość parlamentarna wywróciłaby obecny rząd włoski
i, dla uniknięcia tego, Nitti stara się przez usłużność wobec socjalistów od-
ciągnąć ich od takiej kombinacji.

W sprawie tureckiej kampanja Lord Roberta Cecil przeciw uchwale pozos-

tawienia Turków w Konstantynopolu przybrała wielkie rozmiary i w związku z nią kursują prawdopodobnie przesadne wieści o rzeziach ormian w Marasz. Aljanci korzystają z tej sposobności dla zbrojnej interwencji, przybierającej rozmiary nowej wojny z Turcją. Czy w ślad za tem nie nastąpi rewizja uchwały konferencji w sprawie Konstantynopola, wydaje się prawdopodobnem.

Sprawy wewnętrzne angielskie. Asquith przejął kierownictwo opozycji bez oporu ze strony Labour.

Home Rule Bill dla Irlandji, jak dotychczas, ma słabe widoki powodzenia wobec odmownej postawy nacjonalistów irlandzkich. Widoki powodzenia Billu o tyle się poprawiły, że Ulster skłania się do przyjęcia projektu rządowego.

W tym tygodniu odbywają się decydujące zebrania trade-unionów w sprawie nacjonalizacji kopalń. W dniu wczorajszym federacja górników uchwaliła strejk generalny (direct action) dla przeprowadzenia tego postulatu. Dziś odbywa się ogólny Kongres trade-unionów. Od wyniku kongresu zależeć będzie, czy wybuchnie strejk generalny. Rząd i społeczeństwo angielskie są zdecydowane stawić energiczny opór. W związku z nieprzejęciem stanowiskiem trade-unionów popularność Labour Party zdaje się upadać. Dowodem tego są ostatnie dopełniające wybory do Parlamentu, przy których Labour zostało zupełnie zdystansowane.

Sprawy bałtyckie. W załączeniu przesyłam odpisy umów, zawartych i projektowanych między grupą Tilden Smitha a Łotwą i Litwą. Proszę przed nikim (nawet przed p. Young'em) nie zdradzać się z posiadania tych odpisów. Jak z treści wynika, kombinacja ta oddaje Litwę zupełnie na pastwę konsorcjum ekonomicznego. Pozwalam sobie zwrócić uwagę, że dobrzeby było, korzystając z obecności Delegacji Łotewskiej w Warszawie, odciągnąć Łotwę od tej kombinacji. Co do p. Young'a, który z listami polecającymi od Poselstwa jedzie do Warszawy, należałoby mu okazać życzliwość, ale wystrzegać się go, gdyż jest to agent finansowy rządu angielskiego, co do którego mam podejrzenia, że jedzie do Polski w celu usunięcia trudności, jakieby wpływy polskiej mogły wyrzucić na podpisanie kontraktów przez Łotwę i Litwę. Projekty p. Young'a co do Polski są, mojem zdaniem, niepraktyczne i nie do przyjęcia.

Londyn, d. 11 marca 1920

podpis: Sapieha.

Do raportu politycznego Nr. 29

Londyn, 12 marca 1920

W uzupełnieniu wczorajszego raportu w kwestjach, dotyczących się Kongresu Trade-Unionów, mam zaszczyt zakomunikować co następuje:

Oprócz federacji górników, która, jak zaznaczyłem, uchwaliła Direct Action

dla przeprowadzenia postulatu nacjonalizacji kopalń, inne wielkie trade-uniony

wypowiedziały się wczoraj przeciw strejkowi generalnemu i kongres ogólny

trade-unionów większością 3/4 przeciw 1/4 wypowiedział się przeciw strejkowi

generalnemu, za dążeniem do nacjonalizacji kopalń drogą konstytucyjną. Projekt

ten polega na silnej agitacji dla przygotowania wyborów parlamentarnych po

ewentualnym rozwiązaniu parlamentu.

Decyzja powyższa oznacza wielkie zwycięstwo idei umiarkowanej i odsu-

wa na dłuższy czas niebezpieczeństwo większych strejków i niepokojów ekono-
micznych.

Sprawa turecka. W dniu wczorajszym Sekretarz Stanu dla Spraw Zagranicznych

Lord Curzon, w Izbie Lordów miał ważną mowę, w której wykazywał konieczność

ze strony aliantów energicznej akcji przeciw Turkom, dając do zrozumienia, że
może dojść do zmiany decyzji w sprawie Konstantynopola.

W sprawie pokoju z bolszewikami. W rozmowie, którą miałem wczoraj z wysokim

urzędnikiem F.O., który oddawna odznaczał się wielką dla Polski życzliwością,

tenże zwrócił moją uwagę na nadzwyczaj korzystny moment obecnie dla polityki

polskiej. W jego przekonaniu, o ile Polska potrafi przeprowadzić w roli kierow-

niczki zawarcie pokoju z bolszewikami wszystkich państw graniczących z Rosją,

nie wyłączając Rumunii, stanowisko Polski w polityce międzynarodowej nabierze

pierwzorządnego znaczenia i punkty w ten sposób zawartego pokoju uzyskają

post factum aprobatę Aliantów. Znacznie mniej korzystnie wypadnie dla Polski

rezultat pertraktacji, o ile Polska wciągnie Aliantów przez zaciąganie ich

opinii do rokowań pokojowych. Wszczyłby bowiem w takim wypadku w grę rozmaite

poboczne momenty, ewentualnie nawet pewne poczucie zobowiązań wobec reakcyjnej

Rosji, sympatie rosyjskie, ekonomiczne intrygi etc.

Nawet utworzenie pod protektorem Polski państwa ukraińskiego, po doko-

nanym fakcie, nie spotka się z oporem Aliantów. Mój interlokutor twierdził, że

o ile Polska odważnie i stanowczo przeprowadzi teraz swój program, Lloyd Geo-

ge okaże się prawdopodobnie jej najpewniejszym poplecznikiem.

Londyn, 12 marca 1920

(-) Sapieha.

NAJWYŻSZE POWODZENIE WOJNY POLSKIEJ

ADJUTANT GŁÓWNY

WARSZAWA

L. Dz. 3/43, dnia 15/7 1920 r.

złoty. Wydział

podpis: Sapieha.

Londyn, 12 marca 1920

Do raportu politycznego Nr. 29

W uzupełnieniu wczorajszego raportu w kwestiach, dotyczących się

Kongresu Trade-Unionów, mam zaszczyt zakomunikować co następuje:

Sciśle poufny.

Odris.

Londyn 24 Marca 1920.

Raport polityczny No.31.

Sprawa pokoju z bolszewikami: Na skutek dalszego napływu odezw robotniczych, stąpić do Rządu angielskiego z notą, której odpis dołączam. Wystosowałem również załączoną notę w sprawie zajęć cieszyńskich. W tej ostatniej sprawie, jakoteż w sprawie rozwiązania Grenzschutzów i tajnych organizacji militarnych w Niemczech, będę oddziaływał przez bezpośredni kontakt z członkami Rady Ambasadorów. Co się tyczy sprawy naszych warunków pokojowych, to jak już poprzednio zaznaczyłem, główną obawą rządu angielskiego jest przekonanie, że nasza terytorjalna ekspansja doprowadzi do porozumienia niemiecko-bolszewickiego, a zatem do niebezpieczeństwa nowego konfliktu europejskiego po odrodzeniu się Rosji. Zaznaczyć muszę, że co do zapatrywań na sprawę rosyjską, zachodzi tu pewna ewolucja. Zajęcie Mozyrza i wiadomości dochodzące z Rosji otwierają oczy anglików na słabość Rosji i na naszą w stosunku do niej poważną siłę. Równocześnie, wypadki w Niemczech wskazują, że duch militarystyki znacznie tam opadł i że jest możliwość zupełnego jego zaniku na razie, połączonego ze wzmożeniem wpływów lewicy i antymilitarystów. Spotykam się ze zdaniem, że rozpaczliwe położenie ekonomiczne Niemiec może doprowadzić do zupełnej anarchii i do usunięcia niebezpieczeństwa niemieckiego w polityce międzynarodowej. Takie poglądy są dobrą odpowiedzią na zarzut robiony Polsce, że jej wschodnia polityka zagraża pokojowi Europy. Nasza argumentacja powinna, moim zdaniem, bardzo się liczyć z indywidualnymi pojęciami w różnych państwach. O ile wykazywanie słabości Niemiec we Francji mogłoby osłabić węzły francusko-polskie, o tyle w Anglii wykazywanie tej słabości i możliwości zupełnego rozbitcia się Niemiec może być argumentem dla nas bardzo ważkim. I tu i tam, jednak, wykazywanie słabości Rosji jest sprawą pożądaną. Łączy się to z projektem wysłania dwóch komisji z ramienia Ligi Narodów i Międzynarodowego Biura Pracy dla badania stosunków rosyjskich. Rząd Sowietów obawiając się ażeby bankructwo systemu sowieckiego nie stało się znanem na całym świecie, wydaje się stawiać przeszkody przyjazdowi do Rosji Komisji Ligi Narodów, a mianowicie, żądają, żeby tytułem wzajemności rządowi sowieckiemu pozwoliło wysłać do państw Entente swoją delegację. Ta propozycja spotka się z ogromnym oporem ze względu na obawę propagandy bolszewickiej. Może więc się stać, że delegacja Ligi Narodów wcale nie pojedzie do Rosji, natomiast że delegacja centralnego Biura robotniczego chętniej będzie przyjęta przez bolszewików, gdyż spodziewając się ze strony tych sfer większej sympatii, nie będą stawiali jej takich przeszkód. Na terenie tutejszym uważam za wskazane w sposób następujący oświecić stanowisko rządu polskiego: Polska ma na swych wschodnich granicach narodowe, polityczne i ekonomiczne interesy, z których rezygnować nie może, poza tem, jednak, życzy Rosji jaknajwcześniejszego wyjścia z tragicznej sytuacji, i gotowa jest przyczynić się do zaprowadzenia tam lepszych stosunków. Rosję należy traktować jako organizm chory, potrzebujący długiej międzynarodowej kurateli. Kraj jest zupełnie wyczerpany, zdeorganizowany, doprowadzony do ostatecznej ruiny, i pod względem politycznym, na długi przeciąg czasu, czynnikiem nie wchodzącym w rachubę. Po załatwieniu naszych osobistych spraw, bardziej niż ktokolwiek inny jesteśmy powołani i wspólnie z mocarstwami Entente'y do rozciągnięcia nad Rosją życzliwej opieki. Należy porzucić myśl popierania przeciw Sowietom innych grup, które nie dają żadnej rękojmi wyprowadzenia Rosji z chaosu, a jedynie pałają zemstą i bezrozumną chęcią wznowienia potęgi rosyjskiej, co stało się zupełną niemożliwością. Wszelkie poczynania Aliantów, mające na celu nie pomoc poszczególnym partjom w Rosji, ale planowe i życzliwe uzdrowienie stosunków, będzie przez Polskę traktowane przychylnie. Takie postąpienie sprawy podnosi znaczenia Polski na wschodzie i wykazując niemoc Rosji, uspokaja obawy rewanżu rosyjskiego, które to obawy są głównym szkopułem przeciw uznaniu naszych żądań pokojowych.

Coraz więcej zarysowuje się konieczność jasnego sformułowania przez Polskę stanowiska w stosunku do idei niepodległej Ukrainy. Na telegraficzne moje zapytania nie otrzymuję w tej sprawie od M.S.Z. żadnych wskazówek, co stawia mnie w bardzo trudne położenie wobec wysuwania aktualności tej sprawy. Nie wiem nawet jakie zajmować stanowisko wobec tutejszej reprezentacji Ukrainy / Petlurowców / którzy się starają o kontakt ze mną.

W tutejszych kręgach rządowych najsilniejszym argumentem przeciw niepodległej Ukrainie jest brak wiary w możliwość egzystencji takiego organizmu, nie posiadającego żywotnych sił twórczych, ani jasnego narodowego poczucia, natomiast, przemawia za tem ~~możliwość~~ możliwość wydzielenia z chaosu rosyjskiego chlebobajnych ziem ukraińskich. Jaknajusilniej nalegam na przysłanie mi instrukcji i zwracam uwagę na wielkie zainteresowanie się tą kwestją byłego prezydenta Rady Ministrów Rumunii p. Vaida Voevoda. Dowiedziałem się wczoraj, że Rumunja wstrzymuje się z posuwaniem naprzód rokowań z bolszewikami dla skoordynowania swych żądań z Polską. W sprawach wewnętrznych Anglii dołączam oddzielny raport.

/-/ Sapieha.

PILSUDSKI
INSTITUTE
ARCHIVES
New York

ADJUTANTURA GENERALNA

Dz. 3134 - dnia 15/12/1920.
8 3
Wydruk.

Lalgumiti do 31 rap. Belweder

Copy.

12. South Audley Street. W.I.

March 24-th, 1920.

My Lord,

I have been instructed by my Government to inform Your Lordship of the following facts, concerning the present situation in the plebiscite-zone of Teschen Silesia. As Your Lordship is aware, serious troubles have arisen in that country, since March the 8th. They were called forth by non-resident Czech agitators, who instigated a strike among the Czech miners of Dabrowa, Poreba and Orkowa, followed by acts of organised pillage, robbery and violence committed on the Polish population. Four cases of death are reported and many persons have been wounded. These outrages are committed by Czech bands armed with revolvers and hand grenades and consisting, for greater part, of disguised Czech legionnaires. A large number of Poles have been forcibly ejected from their homes are housed in sheds or have fled to Galicia. The country being under the nominal control of the Interallied Commission, the Polish Government has no means of protecting Polish Nationals and will take no responsibility for any acts which despair may dictate to the long-suffering population. The above stated facts make it clear that a clandestine action tends, by means of terror, to deprive the country of its Polish population with a view of influencing the plebiscite.

The Polish Government are convinced that the sole means of restoring order in Teschen Silesia would be to dissolve the Czech gendarmerie and replace it by Interallied forces. The Polish Government are aware that this measure, if applied to the Czech Gendarmerie alone, would create difficulties to the Allied Powers and is therefore willing that the Polish gendarmerie should also be dissolved and replaced by Interallied troops. I am confident that Your Lordship will agree that this proposal proves the desire of the Polish Government of assuring just and equitable treatment to all inhabitants of the Plebiscite territory, whether of Czech or Polish nationality. The Polish Government will welcome the dissolution of the Polish gendarmerie in this area as being a means of insuring a just plebiscite, and cannot doubt that the Czech Government, animated with a like desire, will take a similar view concerning the dissolution of the Czech Gendarmerie.

The Polish Government are of the opinion that a re-establishment of peaceful conditions of life on the plebiscite area should take place without delay, in order that the Polish refugees from Teschen Silesia as well as all forcibly ejected Poles should be given the possibility of returning to their homes and of taking part in the plebiscite.

As any delay in the settlement of these questions owing to the strained situation in Teschen Silesia, must inevitably have the most serious consequences, I have the honour to express the earnest hope that this matter will be favourably considered by Your Lordship and that I will be informed at an early date of the decision that His Majesty's Government will reach in conjunction with the Allied Powers.

I have the honour to be,
with the highest consideration,

My Lord,
Your Lordship's most obedient,
humble servant

/-/ Sapieha.
Envoy Extraordinary and Minister Plenipotentiary.

The Secretary of State for Foreign
Affairs

Foreign Office.
S.W.I.

PILSUDSKI
INSTITUTE
ARCHIVES
New York

12, South Audley Street

W. 1.

No. 1320.

- C o p y -

March 22nd. 1920.

My Lord,

I beg leave to enclose 4 copies of letters containing texts of resolutions passed by various local councils of workmen Trades Unions, under the direction of "The National Hands off Russia Committee". These letters have been received by the Polish Legation in the time between March 10, and March 19.

These documents, the wording of which is almost identical, were proceeded by the enclosed letter of March 4th. from "The Hands off Russia Committee", threatening the Polish Government with the organisation in this country of a propaganda against Poland with the aim of intimidating the Polish Government regarding their policy towards Soviet Russia, and of making British public opinion hostile to Poland.

It is on account of this last mentioned letter, which clearly shows that the resolutions passed and sent to the Polish Legation by various British workmen's associations form part of an organised scheme of propaganda, tending to destroy the good relations existing between our two nations, that I consider it to be my duty to notify Your Lordship of this regrettable fact.

The Polish Government has ever endeavoured to lay the foundations of close and friendly relations between our two countries, and all acts undertaken by my Government are characterised by a strong sense of loyalty to the Allied Powers.

The hostile propaganda, organised on a considerable scale by extreme radical elements in this country, fills me with apprehension and regret as I fear that this activity may influence British Public opinion and may unjustly prejudice it against Poland, thereby endangering the cordial relations which it has been my constant aim to develop between Great Britain and my country.

Prompted by these feelings, I have the honour to lay the matter before Your Lordship, and

have the honour to be
with the highest consideration

My Lord,

Your Lordship's most obedient
humble Servant

(signed) E. Sapieha

Envoy Extraordinary and
Minister Plenipotentiary.

To the Secretary of State
for Foreign Affairs.

"NATIONAL HANDS OFF RUSSIA COMMITTEE"

Labour Hall
 Margaret Street
 Higher Openshaw
 Manchester.

March 4th. 1920.

Sir,

You will notice from the heading of this note paper that many of the most influential Trade Union Officials are associated with this Committee's work:-

Mr. C.T. Cramp (Industrial Secretary National Union of Railwaymen)
 Mr. Alex Gossip (General Secretary amalgamated Society of Engineers)
 Mr. Tom Mann (General Secretary of the Amalgamated Society of Engineers)
 Mr. John Bromley (Gen. Secretary Associated Society Locomotive Engineers and Firemen)
 Mr. Fred Shaw (District Secretary Amalgamated Society of Engineers)
 Mr. David Kirkwood (Clyde Worker's Union)
 Mr. John Hill (Gen. Secretary Boiler makers Union)
 Mr. George Peet (Sec. National Shop Stewards)
 Mr. W. Gallacher (Clyde Workers' Committee)
 Mr. W. Straker (Miners Federation)
 Mr. I. Brassington (National Union of Railwaymen Organiser)

Organised Labour in Great Britain has always sympathised with the Polish People in their struggle for Political Independence but the recent actions of the Polish Government has disgusted the Labour movement of this country.

From enclosed pamphlet you will see that the organised Labour Movement in Great Britain (Membership over 5,500,000) demands complete peace with Russia.

This Committee is largely responsible for the view point now taken by the Trades Union Congress towards Russia; and the Committee has now started a campaign to expose the reactionary and Imperialistic aims of the Polish Government and to get the Labour Movement pledged to oppose by every means at its command the sending of men, munitions or money to Poland in the of Poland continuing her present attitude towards Russia.

The correspondence between the Soviet Government and the Polish Government, is being very closely followed and this committee has machinery ready, should Poland attack Russia, or should Poland make ridiculous demands on Russia, to at once expose the designs of the Polish Government.

This Committee will continue its work until Poland makes a reasonable peace with Russia.

If the Polish Imperialists continue their present policy the name of the Polish Government will stink in the nostril of every member of the organised Labour Movement in Great Britain.

Yours truly,

(signed) W.P. Coats
 Secretary

To the Polish Consul,
 2. Upper Montague Street
 London, W.C. 2.

"NATIONAL HANDS OFF RUSSIA COMMITTEE"

Labour Hall
Margaret Street
Higher Openshaw
Manchester

March 13th.

Sir,

I beg to inform you that the Pontypridd Trades & Labour Council have passed the following resolution:

"This Pontypridd Trades & Labour Council emphatically protests against the action of Poland in invading Russian territory, and calls on the Polish Government to withdraw its troops within its own borders.

The Council warns the Polish Government that if it continues its aggressive policy towards Russia, the Council will oppose with every means at its command the sending of men, munitions or money to the aid of Poland.

Further, as an integral part of the British Labour movement, the Council will use every means, as well as its influence, with the future Labour Government to bring about the repudiation of any commitments entered into between the British and Polish Governments at the expense of Russia.-

Yours on behalf of the Committee

W.P. Coates

Secretary

PP. R.M.W.

To the Polish Consul
2, Upper Montague Street
London W.C. 1.

- Copy -

"NATIONAL HANDS OFF RUSSIA COMMITTEE"

Labour Hall,
Margaret Street
Higher Openshaw
Manchester

March 13th.

Sir,

I beg to inform you that Ossett Labour Party have passed the following resolution:-

"This Ossett Labour Party emphatically protests against the action of Poland in invading Russian territory, and calls on the Polish Government to withdraw its troops within its own borders. The Party warns the Polish Government that if it continues its aggressive policy towards Russia, the Party will oppose with every means at its command the sending of men, munitions or money to the aid of Poland.

Further, as an integral part of the British Labour Movement, the Party will use every means as well as its influence, with the future Labour Government to bring the repudiation of any commitments entered into between the British and Polish Governments at the expense of Russia.-

Yours on behalf of the Committee

W.P. Coates

Secretary

PP. R.M.W.

To the Polish Consul
2, Upper Montague Street
London, W.C. 1.

- Copy -

"NATIONAL HANDS OFF RUSSIA COMMITTEE"

Labour Hall
Margaret Street
Higher Openshaw
Manchester

March 13th.

Si,

I beg to inform you that the Reading & District Trades & Labour Council have passed the following resolution:-

"This Reading & District Trades & Labour Council emphatically protests against the action of Poland in invading Russian territory and calls on the Polish Government to withdraw its troops within its own borders.

The Council warns the Polish Government that if it continues its aggressive policy towards Russia, the Council will oppose with every means at its command the sending of men, munitions, or money to the aid of Poland.

Further, as an integral part of the British Labour Movement, the Council will use every means, as well as its influence, with the future Labour Government to bring about the repudiation of any commitments entered into between the British and Polish Governments at the expense of Russia. -

Yours on behalf of the Committee

W.P. Coates
Secretary

PP. R.M.W.

To the Polish Consul
2, Upper Montague Street
London W.C. 1.

- Copy -

"NATIONAL HANDS OFF RUSSIA COMMITTEE"

Labour Hall
Margaret Street
Higher Openshaw
Manchester

March 13 th.

Sir,

I beg to inform you that the Shepton Mallet & District Trades & Industrial Council have passed the following resolution:-

"This Shepton Mallet & District Trade & Industrial Council emphatically protests against the action of Poland in invading Russian territory and calls on the Polish Government to withdraw its troops within its own borders. The Council warns the Polish Government that if it continues its aggressive policy towards Russia, the Council will oppose with every means at its command the sending of men, munitions or money to the aid of Poland.

Further, as an integral part of the British Labour Movement, the Council will use every means, as well as its influence, with the future Labour Government to bring about the repudiation of any commitments entered into between the British and Polish Governments at the expense of Russia".

Yours on behalf of the Committee

W.P. Coates
Secretary
pp. R.M.W.

To the Polish Consul
2, Upper Montague Street
London, W.C. 1.

Similar resolutions were received from the following Trades and Labour Councils:-

- 1) The Paisley Trades and Labour Council (representing 7000 organised workers),
- 2) The Treherbert & District Trades & Labour Council (representing 40.000 organised workers),
- 3) The Melksham Labour Party,
- 4) The Kilmarnock Labour Representation Committee,
- 5) The Llantrisant & Llantwit Fardre Trades and Labour Council
- 6) The National Amalgamated Furnishing Trades' Association.
- 7) The Lincoln Trades Council and Labour Parzy (representing 15,000 organised workers),
- 8) The Blackburn and District Trades & Labour Council (representing 41.000 organised workers),
- 9) The Pembroke and District Trades & Labour Council (representing 1.000 organised workers),
- 10) The Leighton Buzzard, Linslade and District Trades and Labour Council (representing 600 workers),
- 11) The Worthing and District Trades and Labour Council (representing 2.500 organised workers).
12. The Melksham & District Trades & Labour Council (representing 1.700 organised workers)
- 13) Normanton Divisional Labour Party (representing 20.000 organised workers),
- 14) Kettering & District Trades' & Labour Council (representing 10.000 organised workers),
- 15) Motherwell and District Trades and Labour Council (representing 10.000 organised workers),
- 16) Guildford Trades and Labour Council (representing 3.500 organised workers),
- 17) Shoereditch Trades Council and L.R.C. (representing 10.000 workers),
- 18) Stapleford Labour Party (representing over 2.000 workers)
- 19) The Hornsey Labour Party,
- 20) The York & District Trades and Labour Council,
- 21) Canterbury and District Trades and Labour Council (representing 1.500 organised workers),
- 22) Woodford Labour Party,
- 23) Newcastle, Gateshead and District Trades and Labour Party Council,
- 24) Walsall Trades and Labour Council (representing 30.000 organised workers),
- 25) Bristol Trades Council (representing 80.000 organised workers),
- 26) Stafford Trades Council and Labour Party (representing 5.000 organised workers)
- 27) Kidderminster Local Labour Party and Trades Council (representing 2.000 organised workers).-

aa 45
31345

Sciśle poufne?

O d p i s . -

Raport polityczny Nr. 30.

Londyn, dn. 16 marca. 20r.

Sprawa pokoju z bolszewikami: Na gruncie londyńskim sprawa naszych pertraktacji pokojowych zeszła narazie na drugi plan. Interesują się tą sprawą ekstremiści, którzy nam z rozmaitych wieców prowincjonalnych przysyłają w dalszym ciągu stereotypowe uchwały domagające wycofania wojsk polskich do granic własnych /2/ i bezwzględnego pokoju z bolszewikami pod groźbą gniewu Labour Party. Uchwały te są wywołane propagandą bolszewickiego "hands off Russia Comitée". Jak poprzednio zaznaczałem nie należy się nimi przejmować.

W związku ze sprawą pokoju bolszewickiego, jestem postawiony w trudne położenie ze względu na brak wiadomości co do zamiarów rządu polskiego w sprawie Ukrainy, i braku wskazówek jakie są rzeczywiste zamiary rządu w sprawie Białej Rusi. Bawią tu przedstawiciele Ukrainy Petlurowcy, Margolin z Kijowa i Wisznicer z Galicyi wschodniej, mówią zresztą doskonale po polsku. Ci panowie prosili mnie o audjencję, którą odkładam z dnia na dzień w nadziei otrzymania z Warszawy instrukcji, dającej mi możliwość ocenić, jak z nimi należy rozmawiać. Tak samo w rozmowie z Panem Vaida Voevodem i rozmowach przewidywanych z Chargé d'Affaires rumuńskim, brak mi wskazówek.

Sprawa Gdańska: Załączam odpis listu pana Smitha, z którego wynika, że moglibyśmy uzyskać w tej chwili szerszą ingerencję w administracji

portu gdańskiego, opierając się na konieczności zorganizowania wyładunku zboża spodziewanego z Ameryki.

Był u mnie wczoraj minister duński, który zwrócił mi uwagę na korzyść obopólną, którąby przyniosła reklamacja ze strony polskiej, jakoś duńskiej, ażeby okrety portowe i urządzenia portowe części Szlezwigu przypadających na mocy plebiscytu Danii jako też w porcie gdańskim nie zostały przywłaszczone sobie przez wielkie mocarstwa jako kompensata za Scapa Flow. W tym sensie będę tu działał i porozumien się z Delegacją polską pokojową w Paryżu.

Sprawa niemieckiej rewolucji. Ze sfer wojskowych sprzymierzonych dowiadujemy się bardzo poufnie, jakoby na konferencji, zwołanej przez Focha

w Moguncji, Anglja oświadczyła, że nie weźmie żadnego udziału w ewen-
tualnej interwencji w Niemczech. Podobną wiadomość w mniej kategorycz-
nej formie mamy z F.O. Dowiadujemy się z ostatnio cytowanego źródła
że pod wpływem wypadków niemieckich jest prawdopodobieństwo bardziej
przychylnego traktowania przez Anglję naszych żądań o materiały wojen-
ne, której to sprawy nie zaniedbam.

Dodatek do sprawy pokoju z bolszewikami. Londyn, dnia 17 marca 1920.

Przed chwilą radca Ciechanowski miał rozmowę z panem G. z F.O., który
mu zakomunikował następujące rzeczy:

1/ Nadeszły telegramy do F.O. od Sir H. Rumbolda z których wynika, że
w rozmowie z Panem Ministrem Patkiem przy doręczeniu warunków pokoju,
Sir H.R. wyraził opinię, że rząd angielski warunków naszych pokojowych
w popierać nie będzie i zwraca uwagę na punkt traktatu wersalskiego §87,
według którego plebiscyty nie mają mieć miejsca na terenach okupowanych
przez stronę zainteresowaną. Będzie niezmiernie trudno, o ile wogóle
możliwe, przekonać rząd angielski o słuszności naszych żądań, tembardziej,
jeżeli sfery Labour Party prowadzą przeciw nam zawziętą kampanję.

Z drugiej strony dowiadujemy się ściśle poufnie ze strony rumuńskiej,
że Litwinow w rozmowie z wysłannikiem rządu rumuńskiego do Kopenhagi
wyraził się: 1/ warunki rumuńskie będą prawdopodobnie przyjęte przez
Sowiety, podczas gdy warunki polskie są nie do przyjęcia.

2/ Polacy z Węgrami przygotowują jakąś akcję wspólną przeciw bolsze-
wickiej Rusi czerwonej. 3/ co ma rzekomo godzić w interesa rumuńskie.

3/ Rząd Sowieków nie zgodzi się na Warszawę jako miejsce konferencji
rosyjsko-rumuńskiej. Konferencja zapewne odbędzie się w Dorna Vatra.

4/ Besarabja cała będzie przyznana Rumunji. 5/ Wojska sowieckie wyco-
fają się z bliskości granic Rumunji. 6/ Rumuni otrzymają swój skarb
złożony w Moskwie z powrotem. 7/ Sowiety zobowiązują się nie robić pro-
pagandy i nie mieszać się do wewnętrznych spraw Rumunji. 8/ Bezpośred-
ni kontakt Sowieków z robotnikami rumuńskimi będzie wzbroniony.

Londyn, dn. 17 Marca 1920 r.

/-/ E. Sapieha.

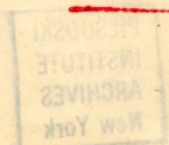
WARSZAWA

ADJUTANTURA GENERALNA

WARSZAWA

L. Dz. 3134/8 dnia 15/12 1920 r.

Wydanie

Wm. W. W.

w Warszawie.

Otrz. 30/3. god. 11-25

ॐ नमो भगवते वासुदेवाय

NACZELNIK DOWODSTWA WOJSK POLSKICH
ADJUTANTURA GŁÓWNA
WARSZAWA

L. Dz. 5155_f dnia 17/XI 1920 r.
 zodroc. Wydmal.

Oryginał przesłano do załatwienia Wydziałowi D.IX.

a) z telegramów przydzielonych do jednego z Wydziałów D. lub S.: P. Minister (Podsekretarz Stanu), Dyrektor Departamentu Dyplomatyczno-Politycznego i Sekretarz Generalny.

b) z telegramów przydzielonych do jednego z Wydziałów A także Dyrektor Departamentu Administracyjno-Ekonomicznego.

PIESUDSKI
INSTITUTE
ARCHIVES
New York

aa 15
513/15

KOPJA
TELEGRAMU SZYFROWEGO
przychodzącego

Ks. Sapieha do Ministerstwa Spraw Zagranicznych

w Warszawie.

Nr.30.

Londyn, 31./3.1920

Otrzy. 1/4.1920.g.16.

Konferencja finansowa w Brukseli odbędzie się w pierwszej połowie Maja. Zaproszenie przedstawicieli Rządu Polskiego będzie wysłane w najbliższym czasie przez Ligę Narodów.

KACIELE DOWODZTWO WOJSK POLSKICH
ADJUTANTURA GŁÓWNA
WARSZAWA
L. Dz. 513/15 dnia 15/12 1920 r.
Zatwierdzone. Wydział.

3.0.

Oryginał przesłano do załatwienia Wydziałowi D.I.

Kopje otrzymują do wiadomości:

- a) z telegramów przydzielonych do jednego z Wydziałów D. lub S.: P. Minister (Podsekretarz Stanu), Dyktor Departamentu Dyplomatyczno-Politycznego i Sekretarz Jeneralny.
- b) z telegramów przydzielonych do jednego z Wydziałów A także Dyktor Departamentu Administracyjno-Ekonomicznego.

Po przyjęciu do wiadomości zwrot do S. III celem zniszczenia.

85